

TERAZ POLSKA

**WZORCOWY
URZĄD
W MAŁOPOLSCE**

**FLAGA HONOROWA
RADY EUROPY**

Wielki Szlem dla Tarnowa

Perspektywy miejskiej służby zdrowia

str. 4-5

Tarnów przyjął Flagę Europy

str. 9

Lato na półmetku

str. 13

Tarnowski projekt najlepszy

str. 17-18

Ksiądz Przemysław Pasternak

Kompozytor i dyrygent

Przemysław Pasternak miał sześć lat, kiedy rozpoczął naukę gry na fortepianie. Dzisiaj ma 30 lat, jest księdzem, kompozytorem i dyrygentem. Jego oratorium *Et in terra Pax* wykonano na rynku w Tarnowie w dniu przekazania Flagi Honorowej Rady Europy.

Ksiądz **Przemysław Pasternak** urodził się 23 września 1980 roku w Żywcu. Edukację muzyczną rozpoczął pod okiem profesora **Janusza Słowika**.

W wieku 15 lat rozpoczął naukę gry na organach piszczałkowych pod okiem profesora **Adama Firlety**. Miał 17 lat, gdy został organistą w katedrze w Żywcu. W tym czasie zainteresował się również dyrygenturą i kompozycją. Jego nauczycielką była profesor **Krystyna Moszumańska-Nazar**, uczestniczył też w licznych kursach dyrygenckich oraz kompozytorskich. Podczas jednego z takich kursów miał okazję poznać warsztat pracy **Enio Moricone**.

Po maturze rozpoczął studia w seminarium duchownym w Krakowie. Został wyświęcony na kapłana Zgromadzenia Księża Misjonarzy. W trakcie studiów cały czas współpracował z orkiestrami symfonicznymi.

Po studiach trafił do Tarnowa do parafii pw. Świętej Rodziny. Założył scholę, która przekształcona została w chór. Następnie powstała Capella Tarnoviensis, chór i orkiestra symfoniczna.

Jest kompozytorem licznych utworów liturgicznych. Formy symfoniczne to: „Nieszpory Tarnowskie” – na wielką orkiestrę symfoniczną, chór i solistów oraz „Et in terra Pax” – oratorium pokojowe – na wielką orkiestrę symfoniczną, połączone chóry, solistów, sekcję rozrywkową i elektronikę.

Współpracuje przy tworzeniu muzyki filmowej, serialowej oraz reklamowej.

Zbigniew Kotarba

Puchar dla Tarnowa

Zespół Tarnów Racing Team założony i kierowany przez Zbigniewa Kotarbę, wiceprezesa Auto-Moto-Klubu Tarnowskiego z powodzeniem walczy o tytuł Drużynowych Mistrzów Polski w Górskich Samochodowych Mistrzostwach Polski. Po ośmiu z czternastu eliminacji tarnowianie znajdują się na pierwszym miejscu w rywalizacji zespołowej.

Przed szesnastu laty **Zbigniew Kotarba** wywalczył Rajdowe Wicemistrzostwo Polski w klasie Fiatów 126 p. Obecnie tarnowski kierowca nadal pojawia się na rajdowych trasach, ale kieruje także zespołem młodszych kolegów, którzy jako Tarnów Racing Team walczą w Górskich Samochodowych Mistrzostwach Polski.

Najlepszych w tej rywalizacji poznamy we wrześniu, ale już teraz tarnowianie prowadzą w klasyfikacji zespołowej i mają spore szanse na końcowy sukces. W skład zespołu wchodzi: **Piotr Oleksyk, Waldemar Janecki, Marcin Kózka, Adam Garbacz, Radosław Pogan** oraz **Krzysztof Steinhof**.

Tarnowianie po raz pierwszy stanęli na najwyższym stopniu podium w szóstej rundzie zawodów, rozegranej w Sopocie. Po tych zawodach Tarnów Racing Team awansował na drugie miejsce w klasyfikacji zespołowej. Tarnowski kierowcy wygrali również siódmą i ósmą rundę, na trasach wokół Limanowej. To pozwoliło im wyjść na prowadzenie w klasyfikacji Mistrzostw.

Pomysł utworzenia zespołu tarnowskich kierowców rajdowych zaprezentowany został po raz pierwszy w październiku ubiegłego roku, podczas uroczystości jubileuszu czterdziestolecia Auto-Moto-Klubu Tarnowskiego. Pomoc samorządu umożliwiła młodym tarnowianom walkę o najwyższe laury w kraju. Nazwa zaś Tarnów Racing Team, za którą od początku optował jego założyciel, skutecznie promuje Tarnów w kraju i za granicą.

Stefan Słowiński

Zmarł twórca tarnowskiej kardiologii

15 lipca zmarł Stefan Słowiński, internista, kardiolog, doktor nauk medycznych. Przed 30 laty od podstaw zorganizował oddział kardiologii i ośrodek intensywnej terapii w „starym” tarnowskim szpitalu, dziś w Szpitalu Specjalistycznym im. E. Szczeklika.

Stefan Słowiński urodził się w 1937 roku w Będzinie. Do Tarnowa trafił w roku 1962 po ukończeniu studiów na Akademii Medycznej w Krakowie.

Posiadał pierwszy i drugi stopień specjalizacji w zakresie chorób wewnętrznych, podspecjalizację z kardiologii i gerontologii, pierwszy stopień specjalizacji w zakresie medycyny społecznej oraz drugi stopień specjalizacji w zakresie organizacji ochro-

ny zdrowia. W 1973 roku uzyskał tytuł doktora nauk medycznych.

W 1977 roku reaktywował Oddział Tarnowski Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, którego był wieloletnim prezesem i wiceprezesem.

Pod jego kierunkiem blisko 100 lekarzy uzy-

skoło pierwszy i drugi stopień specjalizacji zawodowej. Spośród nich dziesięć uzyskało podspecjalizację z kardiologii. To pod kierunkiem Stefana Słowińskiego 16 października 1986 roku odbył się w Tarnowie pierwszy zabieg wszczepienia rozruszni-

ka serca. Dzięki jego staraniom utworzony został w roku 2000 ośrodek hemodynamiki w „starym” szpitalu.

Od 1978 roku był Wojewódzkim Specjalistą w dziedzinie kardiologii. W 1982 roku powołany został na stanowisko przewodniczącego Zespołu Specjalistów Wojewódzkich.

Jako jeden z pierwszych tarnowskich lekarzy udekorowany został prestiżowym medalem Gloria Medicinae.

W 2006 roku przeszedł na emeryturę. Pogrzeb doktora Stefana Słowińskiego odbył się 17 lipca na cmentarzu parafialnym w Tarnowie-Rzędzinie.

Urząd Miasta Tarnowa najlepszy w Małopolsce

Tarnów – ex aequo z Urzędem Miasta Krakowa – został zwycięzcą w tegorocznej edycji konkursu „Wzorcowy Urząd w Małopolsce”. Ideą konkursu jest promowanie innowacyjnych rozwiązań w administracji publicznej, wpływających na jakość usług świadczonych na rzecz mieszkańców.

Zakończyła się szósta edycja konkursu „Wzorcowy Urząd w Małopolsce”, organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie, pod patronatem **Marka Nawary**, Marszałka Województwa Małopolskiego.

Tarnów zgłosił swój udział w kategorii „Budowa i rozwój społeczeństwa informa-

cyjnego, w tym rozwój e-administracji”. Kapituła konkursu doceniła System Wspomagania Zarządzania Edukacją EduNet, który został zrealizowany w Tarnowie jako pierwszym w Polsce.

System pozwala na wyeliminowanie obiegu tradycyjnych, papierowych doku-

mentów między szkołami i Urzędem Miasta Tarnowa, a także na planowanie i monitorowanie wydatków oświatowych oraz zarządzanie zasobami edukacji. Projekt usprawnił też proces komunikacji między nauczycielami, uczniami i rodzicami, umożliwił przeprowadzanie elektronicznego naboru do szkół i ułatwił dostęp do informacji o edukacji w Tarnowie. EduNet to także moduł cyfrowego urzędu, dzięki któremu każdy petent może skorzystać z elektronicznej komunikacji

i załatwić sprawę cyfrowo. Ponadto poprzez utworzenie dwunastu Publicznych Punktów Dostępu do Internetu projekt EduNet przeciwdziała zjawisku „wykluczenia cyfrowego”. Oprócz dyplomu miasto otrzymało dwa wysokiej klasy komputery.

Samorząd Przyjazny Biznesowi

Biznesowa nagroda dla Tarnowa

Tarnów nagrodzony został w konkursie „Samorząd Przyjazny Biznesowi 2009”. Nasze miasto znajduje się na pierwszym miejscu w gronie ziemskich i grodzkich powiatów Małopolski pod względem liczby dynamicznie rozwijających się firm na 10 tysięcy mieszkańców. Współczynnik ten wynosi 7,1.

Tarnów wyprzedza zarówno Kraków jak i Nowy Sącz pod względem liczby firm na 10 tysięcy mieszkańców. Fakt ten sprawia, że miasto uzyskało nagrodę w konkursie „Samorząd Przyjazny Biznesowi 2009”. Celem konkursu jest znalezienie samorządów, które rozumieją, jak ważna jest gospodarka dla lokalnych społeczności, dbają o firmy na swoim terenie i starają się przyciągnąć przedsiębiorców z innych rejonów. – *Zadaniem samorządu nie jest tworzenie nowych miejsc pracy czy interweniowanie w lokalną gospodarkę. Inspirujemy mieszkańców do zakładania własnej działalności gospodarczej, prowadzimy rozmowy z potencjalnymi inwestorami, doradzamy, zachęcamy,*

pokazujemy potencjał Tarnowa – mówi Grzegorz Gotfryd, dyrektor Wydziału Strategii UMT. - Nie spoczywamy na laurach. Przygotowujemy wnioski o dofinansowanie projektu „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie – etap 1”, który polega na kompleksowym przygotowaniu terenów pod inwestycje poprzez podniesienie ich atrakcyjności.

Wybraliśmy prezydenta

Komorowski wygrał w Tarnowie

W samym Tarnowie w drugiej turze wyborów prezydenckich Bronisław Komorowski uzyskał lepszy wynik od Jarosława Kaczyńskiego, uzyskując poparcie 52,5 % wyborców. W regionie większe poparcie miał kandydat PiS.

Mieszkańcy Tarnowa po raz kolejny w większości poparli w wyborach prezydenckich kandydata Platformy Obywatelskiej. **Bronisław Komorowski** uzyskał w mieście 28 391 głosów, na **Jarosława Kaczyńskiego** głosowało 25 716 tarnowian. Zupełnie inaczej przedstawiały się wyniki w regionie. W powiecie tarnowskim kandydat Prawa i Sprawiedliwości uzyskał poparcie 71,5 % wyborców i 60 516 głosów. Bronisława Komorowskiego poparło 24 020 wyborców. Podobny wynik zanotowano w powiatach bocheńskim, brzeskim oraz dąbrowskim.

Perspektywy miejskiej służby

„Kierunki rozwoju lecznictwa otwartego i zamkniętego w Tarnowie na lata 2010-2015” były tematem omawianym podczas czerwcowej sesji Rady Miejskiej w Tarnowie. Plany samorządu przewidują rozszerzenie bazy obu szpitali oraz utworzenie nowych placówek opieki długoterminowej. Możliwym jest także prywatyzacja Mościckiego Centrum Medycznego.

Od jedenastu lat na rynku usług medycznych w całym kraju zachodzą zmiany systemowe. Dokonały się one również w Tarnowie - przychodnie rejonowe przekształciły się w prywatne placówki

80 % porad medycznych udzielanych jest w Tarnowie w placówkach prywatyzowanych

medyczne, powstały nowe prywatne podmioty. W efekcie liczba placówek podstawowej opieki medycznej wzrosła z 6 do 12; już tylko trzy z nich są publiczne. Obecnie ponad 80 % porad udzielanych jest w prywatnych przychodniach. W lecznictwie specjalistycznym jest podobnie - liczba placówek wzrosła z 12 do 25, liczba porad zwiększyła się o 30%, ponad 30 % porad udzielanych jest w prywatnych poradniach.

W tarnowskich szpitalach powstało 5 nowych oddziałów: onkologii, leczenia uzależnień, 2 oddziały rehabilitacji, kardiologii inwazyjnej. W obu szpitalach uruchomione zostały pracownie hemodynamiki, rezonansu magnetycznego, tomografii komputerowej. Liczba leczonych pacjentów wzrosła aż o 45 %. Powstał

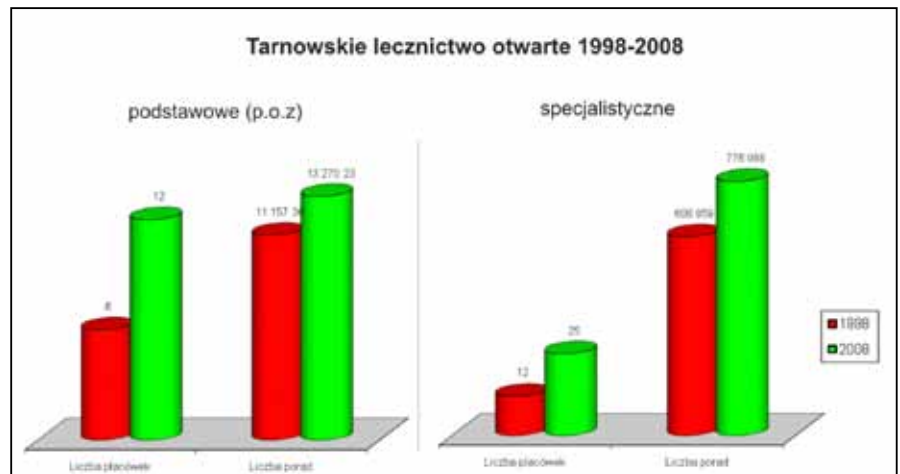
W lecznictwie specjalistycznym liczba placówek wzrosła z dwunastu do dwudziestu pięciu.

Dla mieszkańców zmiany te oznaczają większą dostępność i szerszy zakres usług medycznych a ponadto znaczącą poprawę warunków lokalowych.

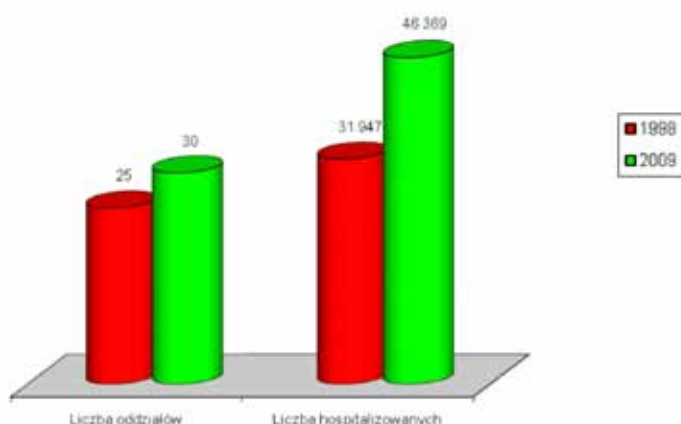
W lecznictwie szpitalnym do właściwego zabezpieczenia potrzeb brakuje w Tarnowie prawie 400 łóżek. Sytuację poprawi planowana budowa dwóch nowych pawilonów - Regionalnego Centrum Psychiatrycznego przy „nowym” szpitalu oraz Regionalnego Centrum Kardiologii przy „starym” szpitalu. Obiekty te mają szansę powstać w perspektywie czterech - pięciu lat. Dokumentacja projektowa jest w fazie opracowań.

W tym jeszcze roku powstanie nowy zakład opiekuńczo-leczniczy, na parterze budynku Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Szpitalnej. Samorząd Tarnowa zdecydował się przeznaczyć 1,3 mln zł na modernizację i wyposażenie pomieszczeń

także zakład opiekuńczo-leczniczy w MCM. Szpitale nieustannie modernizują swoją bazę - przeprowadzają remonty oddziałów, doposażają się w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną.

Tarnowskie szpitalnictwo 1988-2009

ZOL-u, żeby rozwiązać problem z ograniczoną dostępnością (wielomiesięczne kolejki oczekujących) do tej formy usług zdrowotnych. W zakładzie uruchomione zostaną 33 łóżka opieki długoterminowej. Od stycznia 2011 roku zakład opiekuńczo-leczniczy przyjmie pierwszych pacjentów.

Utworzenie w okresie 2-3 lat hospicjum przy Szpitalu im. św. Łukasza pozwoli w pełni zaspokoić potrzeby mieszkańców w zakresie opieki długoterminowej.

Tarnowski samorząd jest organem założycielskim dla trzech placówek służby zdrowia - Mościckiego Centrum Medycznego, Zespołu Przychodni Specjalistycznych oraz Szpitala im. E. Szczeklika. Wszystkie podległe Gminie Miasta Tarnowa publicz-

zby zdrowia

ne zakłady opieki zdrowotnej to obecnie placówki sprawnie funkcjonujące, zrestrukturyzowane, o ustabilizowanej i ulegającej sukcesywnej poprawie kondycji finansowej a ponadto realizujące szerokie plany inwestycyjne. *Jest to sprzyjająca sytuacja - zarówno dla placówek jak i samorządu - do podejmowania decyzji w sprawie dalszych kierunków rozwoju lecznictwa w Tarnowie -* mówi Danuta Nosek, doradca prezydenta ds. ochrony zdrowia i opieki społecznej.

W ocenie D.Nosek w najbliższej przyszłości powinny zostać sprywatyzowane Mościckie Centrum Medyczne - *zgodnie z wytyczną w tym zakresie polityką rządu (aktualnie 90 % placówek lecznictwa otwartego w kraju zostało sprywatyzowanych).*

W ciągu ostatnich dziesięciu lat liczba placówek podstawowej opieki medycznej wzrosła w mieście z sześciu do dwunastu

W przypadku MCM aktualnie mowa jest wyłącznie o prywatyzacji usług medycznych; pełna prywatyzacja powinna nastąpić za parę lat. Pracownicy poparli takie rozwiązanie w drodze referendum. Za przekształceniem w spółkę pracowniczą opowiedziało się prawie 75 % głosujących - mówi Witold Golemo, dyrektor Mościckiego Centrum Medycznego. *- Świadczone przez naszą przychodnię usługi byłyby refundowane przez NFZ, a samorząd zachowa pełną kontrolę nad majątkiem przychodni.*

Przekształcenie MCM winno zagwarantować dopływ kapitału na rozwój placówki co będzie korzystne zarówno dla pacjentów jak i pracowników. Poprawi się dostępność oraz poziom oferowanych świadczeń poprzez rozszerzenie zakresu usług.

W przypadku Zespołu Przychodni Specjalistycznych i Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika nie przewiduje się w okresie najbliższych 2-3 lat żadnych przekształceń własnościowych. Możliwym rozwiązaniem byłaby w przyszłości komercjalizacja tych placówek (utworzenie spółek komunalnych ze 100% udziałem Gminy Miasta Tarnowa), która powinna dać placówkom możliwość pozyskiwania dodatkowych przychodów z odpłatnych usług zdrowotnych. Jednakże brak jednoznacznej polityki rządu dotyczącej przede wszystkim przyszłości szpitalnictwa skłania obecne władze miasta za utrzymaniem obecnego statusu tych placówek.

Kolejna inwestycja w miejskim szpitalu

W Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika otwarta została centralna sterylizatornia. To zakończenie kolejnego etapu realizowanego od dwóch lat programu poprawy jakości oraz bezpieczeństwa leczenia w tarnowskim „starym szpitalu”. Program finansowany jest z pieniędzy Małopol-

skiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 oraz z budżetu miasta Tarnowa.

Centralna sterylizatornia to jeden z kluczowych działów każdego szpitala, który zapewnia bezpieczeństwo pracy bloków operacyjnych i oddziałów szpitalnych. Tu przygotowuje się sterylne narzędzia chirurgiczne do zabiegów operacyjnych, sterylne pakiety z materiałami opatrunkowymi i narzędziami medycznymi.

Procesy sterylizacji są zautomatyzowane i poddane pełnej kontroli skuteczności. Praca tego niewidocznego działu zapewnia pacjentom bezpieczeństwo, eliminując możliwości powikłań związanych z zakażeniami szpitalnymi.

W ramach modernizacji przebudowano całkowicie dotychczasowy punkt sterylizacji. Rozebrano i przebudowano ściany działowe, położono nowe tynki i posadzki, wymieniono okna i drzwi. Wykonane zostały również nowe instalacje - elektryczną, sygnalizacyjną, wodno-kanalizacyjną i centralnego ogrzewania. Gruntownie zmodernizowane pomieszczenia zostały w całości wyposażone w nowe urządzenia i sprzęt - nowoczesne myjnie-dezynfekторы, wysokiej jakości sterylizatory parowe i pozostałe wyposażenie.

Koszt inwestycji wyniósł ponad 1,8 mln zł z czego milion złotych pochodziło ze środków strukturalnych, 340 tysięcy złotych przekazała Gmina Miasta Tarnowa, 500 tysięcy złotych pochodziło ze środków własnych szpitala.

Tuchowianie dziękują

Prowadzona po zażegnaniu niebezpieczeństwa powodzi w Tarnowie akcja pomocy dla Tuchowa została doceniona przez jego mieszkańców. Do tarnowskiego magistratu trafił list burmistrza Tuchowa z podziękowaniami dla wszystkich, którzy włączyli się w pomoc dla tego miasta.

Burmistrz Tuchowa **Mariusz Ryś** podziękował tarnowianom za pomoc mieszkańcom Tuchowa, których dobytek zniszczyła czerwcową falą powodziowa.

Katastrofalna powódź, jaka nawiedziła w ostatnim czasie nasz kraj, w tym także miasto i gminę Tuchów, była sprawdzianem ludzkiej solidarności i wrażliwości. Z wyróżnieniem zdali go mieszkańcy Tarnowa, którzy z inicjatywy Pana Prezydenta Ryszarda Ścigały zorganizowali akcję pomocy powodzianom.

W imieniu własnym i mieszkańców Tuchowa składam serdeczne podziękowania Prezydentowi Miasta Tarnowa i mieszkańcom Tarnowa za tak liczne dary płynące z serca, przekazane poszkodowanym podczas powodzi.

Dziękuję także pracownikom Urzędu Miasta Tarnowa, którzy zorganizowali zbiórkę i transport darów. Jesteśmy wdzięczni wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji całego przedsięwzięcia. (...) Wasza pomoc pozwoliła powodzianom na przetrwanie tych trudnych dla nich chwil, ale także była iskrą nadziei na szybki powrót do normalności. Równocześnie proszę o przekazanie szczerych podziękowań dla wszystkich darczyńców za okazaną pomoc – napisał m.in. W swoim liście burmistrz Tuchowa.

Dzięki pomocy dla Tuchowa zebrano między innymi trzy tony darów od handlujących na tarnowskim Burku i pracowników Targowisk Miejskich, pięć tysięcy złotych od pracowników Urzędu Miasta Tarnowa, żywność pochodzącą z prowadzonych przez uczniów XVI LO zbiórek w tarnowskich hipermarketach, a także czekolady od dzieci z Domu Dziecka nr 2 i rower od mieszkańca Tarnowa.

Prezydent podziękował

WTarnowie tegoroczne zagrożenie powodzią udało się opamiętać również dzięki pomocy firm i osób, które wsparły działania samorządu pomocą pracowników, sprzętem czy materiałami. Z rąk prezydenta Ryszarda Ścigały odebrali oni podziękowania oraz pamiątkowe dyplomy.

Zarówno w przypadku pierwszej jak i drugiej fali powodziowej w Tarnowie udało się skutecznie zażegnać zagrożenie.

Tym, którzy dla prowadzenia akcji przeciwpowodziowej zrobili najwięcej prezydent miasta wręczył podziękowania i dyplomy. Odebrało je ponad pięćdziesiąt osób i firm, głównie z branży bu-

dowlanej i transportowej. Wyróżniono także media, które na bieżąco relacjonowały rozwój sytuacji powodziowej i funkcjonariuszy, którzy włączyli się w akcję przeciwpowodziową w stopniu większym, niż wynikało to z ich obowiązków służbowych.

Prezydent spotkał się również z ekipą Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich. W czasie zagrożenia powodziowego ludzie ci „na pierwszej linii” walczyli z wielką wodą, wykonywali najcięższe prace, ściśle współpracowali z służbami mundurowymi. Również dzięki ich poświęceniu, niejednokrotnie oznaczającemu całodobową, zmianową pracę, udało się zapobiec zalaniu Tarnowa, a podtopienia ulic i wiaduktów były sprawnie niwelowane.

Spotkanie było również okazją do rozmowy na temat prowadzonej w Tarnowie akcji przeciwpowodziowej. Pracownicy TZDM zgłaszali swoje uwagi i wnioski odnośnie pracy w ekstremalnych warunkach oraz walki z żywiołem.

Strażnicy dla Afryki

Tarnowscy Strażnicy Miejscy kontynuują pomoc dzieciom, sierotom i najbardziej potrzebującym ludziom z Afryki. Funkcjonariusze przygotowali paczki z artykułami niemowlęcymi, zabawkami i słodyczkami.

Kolejne pięć dwudziestokilogramowych paczek trafi za sprawą funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Tarnowie do szpitala misyjnego w miejscowości Mpanshya w Zambii, gdzie pracują Siostry Boromeuszki Mikołowskie. Strażnicy mają nadzieję, że

artykuły które wysyłają sprawią dzieciom dużo radości. Akcją pomocy mieszkańcom Afryki tarnowscy funkcjonariusze Straży Miejskiej rozpoczęli w sierpniu 2008 roku. Do tej pory wysłali dwadzieścia paczek z różnymi artykułami. Organizatorzy zapewniają, że to nie koniec pomocy i myślą już o przygotowaniu następnych paczek.

Budowa przejścia podziemnego

Trwają prace związane z budową przejścia podziemnego i wymagające zamknięcia przejazdu ulicą Mickiewicza. Zamknięty jest dla ruchu fragment ulicy na odcinku od Nowej do Brodzińskiego oraz ulica Goldhammera na odcinku przylegającym do skrzyżowania z ulicą Mickiewicza.

Objazd od strony zachodniej w kierunku Alei

Matki Bożej Fatimskiej poprowadzony został ulicami Brodzińskiego, Sitki i Aleją Matki Bożej Fatimskiej.

Objazd w kierunku Alei Solidarności prowadzi ulicami: Aleja Matki Bożej Fatimskiej, Sitki i odcinkiem ulicy Piłsudskiego.

Wprowadzone zostały także zmiany w pracy sygnalizacji świetlnej w skrzyżowaniu ulic Sitki, Piłsudskiego i Słowackiego, zmiany kierunków na pasach ruchu oraz

nie ma możliwości skrętu w lewo z ulicy Słowackiego w Piłsudskiego. Na ulicach Brodzińskiego i Piłsudskiego obowiązuje całkowity zakaz zatrzymywania.

Termin zakończenia prac przewidywany jest na wrzesień. Wówczas też przestaną obowiązywać objazdy.

W sierpniu jest także planowane zakończenie prac na skrzyżowaniu ulic Gumniszej i Dąbrowskiego w pobliżu budynku sądu.

Samorząd pomaga policji

Nowe samochody dla służb mundurowych

Na parkingu przed Komendą Miejską Policji w Tarnowie odbyło się uroczyste przekazanie samochodów zakupionych z budżetu miasta dla Straży Miejskiej i tarnowskiej Policji.

Komendant Miejski Policji, inspektor Zbigniew Ostrowski, odebrał kluczyki do wartego 76.900 złotych Forda Mondeo,

samochodu który przeznaczony zostanie do pracy operacyjnej służby kryminalnej.

To nie jedyne w tym roku nakłady na policję. Obecnie trwa remont pomieszczeń w budynkach policji przy ulicy Traugutta 4, ulicy Narutowicza 6 i ulicy Księdza Indyka 2. Na ten cel przeznaczonych zostało 100 tysięcy złotych. W sumie,

w ciągu ostatnich czterech lat, tarnowska policja otrzymała z budżetu miasta blisko milion złotych dofinansowania. Dwa nowe samochody trafiły również do Straży Miejskiej, która otrzymała Forda Fusion Silver X oraz Forda Transit Connect model Trend Van. - *Jeździmy coraz lepszymi samochodami, to dla nas podstawowy sprzęt do pracy - mówi Komendant Straży Miejskiej Tadeusz Pawlik.*

Miasto rozbudowuje system monitoringu

WTarnowie montowane będą kolejne kamery poprawiające bezpieczeństwo mieszkańców. Ponadto istniejący system monitoringu będzie rozbudowywany.

Obecnie system monitoringu składa się z 33 analogowych kamer szybkoobrotowych, obsługiwanych przez centrum monitoringu wizyjnego zlokalizowane w siedzibie Straży Miejskiej w Tarnowie. Wkrótce będzie ich 36, a w perspektywie – drugie tyle. Rozbudowa monitoringu obejmuje dostawę, montaż oraz uruchomienie i włączenie do istniejącego systemu monitoringu nowych urządzeń - trzech dodatkowych kamer wraz z niezbędnym osprzętem, wykonanie okablowania światłowodowego, wykonanie przyłączy elektroenergetycznych oraz wyposażenie centrum dozoru wizyjnego w dodatkowe urządzenia m.in.: serwer czasu, macierz do rejestratorów, dyski do macierzy, konwertery światłowodowe, konsolę z klawiaturą, szafkę metalową i przełącznik.

Więcej kamer – większe bezpieczeństwo

Te trzy dodatkowe kamery zamontowane zostaną przy ulicach Głowackiego 2, Bitwy pod Monte Cassino 3 oraz Dwernickiego 18. Koszt przedsięwzięcia wyniesie około 200 tysięcy złotych. Jak zgodnie potwierdzają Policja i Straż Miejska, miejska sieć kamer ma duże znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa tarnowian. Monitoring ma przede wszystkim znaczenie prewencyjne. W miejscach obserwowanych przez kamery dochodzi do mniejszej liczby rozbojów, kradzieży, chuligańskich wybryków i przypadków zakłócania spokoju mieszkańców. Natomiast w razie zajścia przestępstwa nagrania z monitoringu są cennym materiałem dochodzeniowym i dowodowym dla funkcjonariuszy tarnowskiej policji.

System monitoringu ma być systematycznie rozbudowywany i poszerzany.

Do tematu będziemy powracać.

Będzie więcej fachowców

Prezydent Tarnowa podpisał z władzami województwa małopolskiego reprezentowanymi przez marszałka Marka Nawarę i wicemarszałka Romana Ciepiałę umowę partnerską, w myśl której Tarnów zmodernizuje kształcenie zawodowe w mieście. To jedno z pierwszych tego typu przedsięwzięć w Polsce.

Tarnów zgodnie z umową otrzyma 7,6 mln złotych, w 87% współfinansowanych z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Na całą Małopolskę przeznaczone jest na ten cel 140 mln złotych.

Projekt przewiduje organizację 27 kursów zawodowych, w których udział weźmie 2600 uczniów oraz kilkanaście tysięcy godzin zajęć dodatkowych, z których skorzysta około 2800 uczestników. Dopuszająco zostanie również zaplecze techniczne szkół m.in. pracownice: budowlana, pojazdów samochodowych, hotelarsko-gastronomiczna oraz pracownia wizażu.

Projekt obejmuje szeroki program nauczania języków obcych, kursy m.in. choreografa, aranżacji wnętrz, kelnersko-barmiańskie, obsługi małej firmy, a nauka

zawodów technicznych odbywać się będzie przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii.

Głównym celem programu modernizacji kształcenia zawodowego jest poprawa jego poziomu i powiązanie oferty edukacyjnej z potrzebami rynku pracy. Stąd też wsparciem objęte będą technika, technika uzupełniająca, zasadnicze szkoły zawodowe oraz szkoły policealne dla młodzieży.

Projekt realizowany będzie przez pięć lat, do grudnia 2014 roku. Dzięki projektom „Modernizacja kształcenia zawodowego”, „Krok wyżej, krok dalej” oraz „Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych”, w sumie na szkolnictwo zawodowe wydane zostanie w Tarnowie ponad 25 milionów złotych.

Nowe oblicze bursy

Ponad dwa miliony złotych kosztować będzie przystosowanie Bursy Międzyszkolnej przy ulicy Szarych Szeregów w Tarnowie na potrzeby Pogotowia Opiekuńczego. Umowę

w tej sprawie podpisano w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Parter i pierwsze piętro budynku bursy przystosowano do wymagań i norm Pogotowia Opiekuńczego. Dobudowany został również nowy segment budynku. Placówka wyposażona zostanie także w sprzęt niezbędny do jej prawidłowego funkcjonowania związanego z zadaniami resocjalizacyjnymi i edukacyjnymi.

W przeniesionej na ulicę Szarych Szeregów jednostce Pogotowia Opiekuńczego miejsce znajdzie 33 wychowanków, do dyspozycji których będzie również boisko wielofunkcyjne ze sztuczną nawierzchnią.

Obecnie w części Bursy Międzyszkolnej przeznaczonej na potrzeby Pogotowia Opiekuńczego dobiegają końca prace budowlane, a do końca sierpnia zostanie ona w pełni wyposażona.

Inwestycja realizowana jest ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego, z którego pochodzi 1,3 mln złotych. 900 tysięcy przeznaczone zostało z budżetu miasta.

Dzieci z Ukrainy w Tarnowie

Około stu polskich dzieci z Ukrainy mogło spędzić wakacje w Tarnowie. To efekt współpracy Urzędu Miasta Tarnowa ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Podola w Tarnowie oraz Towarzystwem Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Na ten cel w budżecie miasta zaplanowano kwotę 60 tysięcy złotych.

W Tarnowie przebywała na koloniach grupa 45 uczniów polskiej szkoły w Kamieńcu Podolskim na Ukrainie. Organizatorem kolonii było Stowarzyszenie Przyjaciół Podola w Tarnowie.

W drugim turnusie uczestniczyło 44 dzieci z ukraińskich miejscowości Stanisławów, Sambor i Mikut. Kolonijści pod opieką członków Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich wzięli udział m.in. w obchodach przyjęcia przez Tarnów Flagi Honorowej Rady Europy.

Dofinansowane przez Urząd Miasta Tarnowa kolonie w Polsce dla części dzieci z Ukrainy są jedyną szansą na odwiedzenie kraju przodków i doskonalenie znajomości języka polskiego.

Nauczyciele zdają egzaminy

Trwają egzaminy na stopień nauczyciela mianowanego. Do egzaminów przystąpiła w tym roku rekordowa liczba 85 nauczycieli kontraktowych.

Egzaminy przeprowadzą komisje egzaminacyjne. Ich skład określa Karta Nauczyciela. Oprócz przedstawiciela organu prowadzącego szkołę i przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny, pracują w niej dwaj eksperci z listy Ministerstwa Edukacji Narodowej, dyrektor szkoły lub placówki oraz, na życzenie nauczyciela, przedstawiciel związku zawodowego zrzeszającego pracowników oświaty.

Po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego – nauczyciele otrzymają wyższe o kilkaset złotych wynagrodzenie zasadnicze a w szkołach, w których będą istniały warunki do zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin na czas nieokreślony, umowa o pracę przekształci się w stosunek pracy na podstawie mianowania.

„Zdearzenia” raz jeszcze

W dniach 10 i 11 lipca odbyły się „Zdearzenia 2010 - Święto Miasta”, które pierwotnie zaplanowano na początek czerwca. Wówczas z powodu powodzi imprezy zostały odwołane.

W ramach tegorocznych „Zdearzeń” odbyły się m.in. III Małopolski Piknik Europejski przygotowany wspólnie z Województwem Małopolskim, koncerty plenerowe oraz wystawy. W ramach Pikniku Europejskiego 10 lipca na scenie na płycie Rynku odbyły się koncerty zespołów Memoria La Italia, Mango Collective i Sushee. W programie imprezy znalazły się ponadto zabawy i konkursy dla dzieci połączone z informacjami na temat funduszy europejskich.

Tego samego dnia wieczorem odbyły się dwa koncerty. Jako pierwsi zaprezentowali się muzycy Tarnowskiej Sceny Rockowa, członkowie zespołów: Cave, Siedem, Personel, Bardzo Orkiestra i Ziyó.

Później rozpoczęły się natomiast koncerty: „Magia obłoków”, na który złożyły się piosenki **Marka Grechuty** w wykonaniu: **Renaty Przemek, Anny Treter, Jacka Wój-**

cickiego, Macieja Klasia oraz zespołów: Monk i Dzień Dobry. Solistom towarzyszył zespół „Anawa”.

Następnego dnia imprezy w ramach Święta Miasta rozpoczęły się od jubileuszowego zdjęcia tarnowian na płycie

Rynku. Wieczorem zorganizowano koncert zespołu Saluminesia. Ta sopocka grupa jest m.in. laureatem trzech nagród EKO UNION of ROCK Węgorzewo 2008 (Grand Prix, nagroda dziennikarzy oraz publiczności).

Finałowym akcentem tegorocznych „Zdearzeń” był natomiast koncert zespołu „Hey”, jednego z najważniejszych polskich zespołów rockowych. Widzowie mieli okazję usłyszeć m.in. utwory z najnowszej płyty zespołu „Miłość! Uwaga! Ratunku! Pomocy!”

Święto miasta miało również w tym roku wymiar charytatywny. Tarnowianie i wszyscy goście mogli wesprzeć tych, którzy ponieśli szkody podczas tegorocznej powodzi.

Urząd Miasta Tarnowa wspólnie z Polskim Czerwonym Krzyżem przeprowadził akcję zbiórki pieniędzy na ten cel. Dziesięcioro wolontariuszy zbierało do opieczętowanych puszek PCK datki na tarnowskim Rynku. Do specjalnie oznakowanych puszek udało im się zebrać ponad trzy tysiące złotych. Pieniądże trafią do poszkodowanych w ostatniej, czerwcowej powodzi w regionie tarnowskim.

Tarnów przyjął Flagę Europy

Uroczystość wręczenia Flagi Honorowej Tarnowowi odbyła się 26 czerwca. Flagę na ręce Prezydenta Miasta Tarnowa Ryszarda Ściągły przekazał dr Wilfried Böhm, Honorowy Deputowany Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy. Tarnów nagrodzono jako jedno z osiemnastu miast w Europie i jedno z czterech w Polsce.

Gośćmi uroczystości byli m.in. przedstawiciele miast partnerskich Tarnowa. Tego samego dnia odbyło się międzynarodowe

symposium „Partnerska współpraca miast we współczesnej Europie”, koncert „Muzyczne barwy Europy” oraz intronizacja Króla Kurkowego przy ulicy Wałowej.

Podczas uroczystości towarzyszących wręczeniu Flagi Honorowej Rady Europy rozdano nagrody w konkursie „Kanon Architektury”. Nagrodzeni zostali: **Ewa Szczutowska, Katarzyna Wolak, Irena i Jerzy Kłos** oraz Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. Wręczono także nagrody za działalność kulturalną. Nagrodę „Mecenas Kultury Tarnowa” przyznano Azotom Tarnów. Nagrodę Miasta Tarnowa za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania kultury otrzymała Restauracja BombayMusic w Tarnowie. Nagrodę Honorową otrzymał ksiądz profesor **Andrzej Zajac** - założyciel i wieloletni dyrygent Chłopięcego Chóru Katedralnego „Pueri Cantores Tarnovienses”.

Ostatnim akcentem uroczystości był koncert „Et In Terra Pax - Orędzie Pokoju dla Świata”, w wykonaniu blisko stu członków Chóru i Orkiestry Symfonicznej Capella Tarnoviensis.

Następnego dnia przedłużeniem miejskiego święta był Małopolski

Dzień po tym, jak Tarnów przyjął Flagę Honorową Rady Europy, prezydent zaprosił na okolicznościowe spotkanie wszystkie dzieci, które w roku jubileuszowym urodziły się w Tarnowie oraz ich rodziców.

Od początku roku, który w związku z 680 rocznicą lokacji miasta obchodzony jest jako Rok Miasta Tarnowa, urodziło się około trzystu tarnowian. Rodzicom i dzieciom wręczono upominki oraz pamiątkowe dyplomy.

Festiwal Smaku na płycie Rynku. Swoje wyroby przedstawili producenci żywności z powiatów tarnowskiego, dąbrowskiego, brzeskiego i bocheńskiego. Kiermaszowi towarzyszyły prezentacje artystyczne na estradzie.

Małopolski Festiwal Smaku organizowany jest w tym roku po raz szósty. To największe wydarzenie kulinarne nie tylko w regionie, ale i w Polsce. W sześciu miastach Małopolski odbywają się kiermasze, a wszyscy laureaci, zarówno ci wyłonieni przez profesjonalne jury, jak i wybrani podczas plebiscytów publiczności, spotykają się w sierpniu podczas finału w Krakowie.

TCK zaprasza dzieci

Już w sierpniu wznawia działalność pracownia plastyczna Tarnowskiego Centrum Kultury prowadzona przez Elżbietę i Witolda Pazerów. Zajęcia odbywać będą się w dniach 3-12 sierpnia, program, który przygotowali prowadzący przedstawia się bardzo atrakcyjnie. Opłata za uczestnictwo w zajęciach wynosi 25 złotych.

Na zajęcia Letniej Autorskiej Pracowni Plastycznej Tarnowskie Centrum Kultury zaprasza wszystkie dzieci i młodzież szkolną – osoby, które chcą spędzić czas na plenerowych zajęciach w parku Sanguszków i tarnowskiej starówce,

malując na sztalugach zaobserwowaną przyrodę, jak również zabudowę w nią wkomponowaną. Zaplanowano również warsztaty, które będą podsumowaniem

pleneru i twórczą kreacją w technice kolażu, z wykorzystaniem materiałów zebranych podczas zajęć w plenerze.

Podczas zajęć zatytułowanych „natura i architektura” będzie można nabyć lub rozwinąć umiejętności analitycznej i syntetycznej obserwacji pleneru, postrzegania związków koloru ze światłem i z przestrzenią, świadomego widzenia i interpretacji natury, czy właściwego komponowanie płaszczyzny,

Zajęcia odbywać się będą w trzech grupach. Pierwsze zajęcia zaplanowano w dniach 3-5 sierpnia, kolejne w terminie 6-9 sierpnia i wreszcie ostatnia grupa spotka się w pracowni TCK w dniach 10 – 12 sierpnia.

Teatr dla powodzian

Tarnowski teatr włączył się w realizację projektu „Artystyczne wakacje. Pomoc dla dzieci z terenów dotkniętych powodzią”. Warsztaty teatralne dla dzieci z terenów powodziowych odbędą się między 9 a 31 sierpnia.

W ramach Programu „Artystyczne wakacje” tarnowski teatr zorganizuje półkolonie teatralne dla dzieci. Uczestnicy przygotują własną wersję wybranego tekstu. Grupa muzyczna opracuje odpowiednią muzykę. W inscenizacji zostaną wykorzystane rekwizyty, kostiumy będące w posiadaniu teatru oraz profesjonalne wyposażenie techniczne.

Dzieci i młodzież w wieku od 9 do 16 lat będą miały możliwość zobaczenia także prób aktorskich. Obejrzą też – przed rozpoczęciem warsztatów spektakl „Niezwykły dom Pana A.”; przyjrzą się technikom scenicznym stosowanym przez zawodowy zespół aktorski. Obok warsztatów zorganizowana zostanie również wycieczka do kina na seans przeznaczony dla dzieci lub młodzieży.

Lato w teatrze już od trzech lat daje możliwość twórczego spędzenia wakacji dzieciom, które pozostają w mieście.

Sierpień w Pałacu

Wycieczki, zajęcia sportowo-rekreacyjne, informacyjne, teatralne, plenery malarskie i fotograficzne – to tylko niektóre atrakcje, jakie zaproponował tarnowski Pałac Młodzieży dzieciom w okresie wakacji

W pierwszej edycji tegorocznych „Wakacji z Pałacem Młodzieży” trwające od 28 czerwca do 9 lipca wzięło udział 160 dzieci.

16 sierpnia rozpocznie się druga edycja akcji „Wakacje z Pałacem Młodzieży”. Wśród wielu ciekawych propozycji są m.in. warsztaty taneczne HIP-HOP i warsztaty ceramiczne. Szczegółowe informacje można uzyskać w sekretariacie Pałacu Młodzieży przy ulicy Piłsudskiego 24, tel.: 14 622 03 85 i 14 621 15 41 oraz na stronie www.pm.tarnow.pl Akcja jest organizowana w ramach programu „Lato w mieście – bezpieczne wakacje Tarnów 2010”.

Odtworzyć zapomniany cmentarz

W bieżącym roku rozpoczyna się prace przy odtworzeniu nie istniejącego dziś cmentarza wojennego nr 202, na którym spoczywają żołnierze I wojny światowej. Cmentarz zlokalizowany był przy dzisiejszej alei Matki Bożej Fatimskiej.

W roku 2010 zaplanowano usunięcie płyt drogowych i elementów betonowych, wytyczenie i wykonanie alei głównej oraz wykonanie pomnika głównego na placu centralnym. W roku 2008 na zlecenie Gminy Miasta Tarnowa opracowana została dokumentacja historyczno – odtworzeniowa cmentarza. Pieniądze na ten cel przekazał Wojewoda Małopolski.

Cmentarz nr 202 składa się z trzech zespołów grobów wojennych zlokalizowanych na terenie starego cmentarza garnizony. Po wybuchu I wojny światowej, zaczęto na nim grzebać żołnierzy wszystkich walczących armii, stąd spoczywają w tym miejscu żołnierze armii austro-węgierskiej, rosyjskiej i niemieckiej. Z dokumentacji archiwalnej wynika, że na cmentarzu tym znajdowały się 193 mogiły wyposażone w nagrobki z krzyżami żelaznymi i tablice emaliowane oraz kamienny obelisk stanowiący pomnik główny. W sumie liczba pochowanych na cmentarzu osób wynosi

1 485, w tym 682 żołnierzy jest znanych z nazwiska. Daty śmierci pochowanych zawierają się w przedziale od początku wojny do 25 maja 1915 roku.

Pierwsze zniszczenia na cmentarzu miały miejsce w okresie II wojny światowej. Zniszczono wówczas bramę cmentarną, pomnik i usunięto część nagrobków, a na terenie cmentarza wykonano gniazda karabinów i stanowiska artylerii.

Dalsza dewastacja, po roku 1945, spowodowana była brakiem stałej opieki nad cmentarzem. Z chwilą uzyskania decyzji o jego zamknięciu usunięto z tego terenu wszystkie pozostałości związane z wyposażeniem - resztki ogrodzenia, pomników, krzyży i tablic nagrobnych.

W 2009 opracowania została dokumentacja techniczna odtworzenia. Środki na ten cel, blisko 20 tysięcy złotych, pozyskano od Wojewody Małopolskiego.

Prace rekonstrukcyjne powinny obejmować odtworzenie granic cmentarza, wytyczenie alei i placu pomnikowego oraz mogił w poszczególnych kwadratach, odtworzenie cokołów nagrobków, wytyczenie i ustawienie nagrobków na mogiłach, montaż krzyży i tablic nagrobnych, odtworzenie pomnika głównego i bramy cmentarnej. Ich koszt będzie bardzo duży, dlatego realizacja zadania odbędzie się etapami, w miarę posiadania środków finansowych.

Ostatnie planowane działania to umieszczenie tablicy informacyjnej i uporządkowanie zieleni.

Cmentarz nr 202 jest jednym z trzech cmentarzy wojennych w Tarnowie. Opiekę nad nim zadeklarowali uczniowie Szkoły Podstawowej nr 23, Gimnazjum nr 8 i XIX Liceum Ogólnokształcącego. Już w kwietniu uczniowie, nauczyciele i zaproszeni goście zapalili światła pamięci na terenie dawnego cmentarza. Akcja nie miała charakteru jednorazowego. Społeczność szkolna planuje zadbać o ten cmentarz, by zaistniał znowu w świadomości ludzi.

Układ słoneczny w Tarnowie

Fontanna w kształcie układu słonecznego ze stali, szkła i czarnego bazaltu cieszyć będzie mieszkańców Tarnowa od października. Koszt tego swoistego planetarium to ponad milion złotych. 70% tej kwoty pochodzi ze źródeł zewnętrznych.

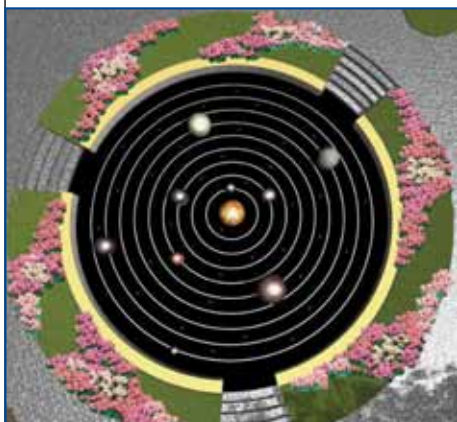
Trwają prace rewitalizacyjne Skweru Księdza Jerzego Popiełuszki przy ulicy

Krakowskiej. Teren zmieni swój wygląd głównie za sprawą imponującej fontanny.

Fontanna o średnicy 28 metrów odzwierciedlać będzie układ słoneczny.

Kula przedstawiająca Słońce zbudowana będzie ze stali i szkła, a w jej wnętrzu zainstalowane zostanie źródło światła. Składające się na Układ Słoneczny planety zostaną przedstawione za pomocą granitowych kul o różnej średnicy. Planety będą umieszczone na „poduszkach” wytwarzanych przez wodę pod dużym ciśnieniem, dzięki czemu, poruszone, będą obracać się wokół własnej osi. Tłem dla całości będzie czarny bazalt, w którym umieszczone zostaną diody naśladujące inne gwiazdy.

Układ słoneczny nawiązuje nie tylko do hasła promocyjnego „Tarnów, polski biegun ciepła”, jest on także dedykowany mieszkającemu i pracującemu w Tarnowie znanemu kosmologowi, księdzu profesorowi Michałowi Hellerowi.

Bryczką po Tarnowie

Tarnowskie Centrum Informacji promuje kolejną atrakcję dla mieszkańców Tarnowa i odwiedzających miasto gości. To przejażdżka bryczką ulicami tarnowskiej starówki.

Zaplanowana trasa wiedzie z Rynku 7 – siedziby TCI, przez ulicę Weklsarską, Wałową, Plac Kazimierza Wielkiego i powrót na Rynek. Można jednak także samodzielnie dobrać sobie trasę, oczywiście w granicach rozsądku.

Przejażdżki, które cieszą się dużym zainteresowaniem turystów, odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 16.00 – 20.00, a w soboty i niedziele od 13.00 do 20.00.

Koszt przejazdu wynosi 30 złotych za 20 minut. Równocześnie podróżować może maksymalnie pięć osób.

Bike Maraton po raz trzeci w Tarnowie

Po raz trzeci odbył się w Tarnowie wyścig kolarski, zaliczany do cyklu Bike Maraton. Wydarzenie, które współorganizowane jest przez Urząd Miasta Tarnowa, Tarnowski Ośrodek Rekreacji i Sportu oraz MPEC S.A. to jedna z największych imprez kolarskich w kraju.

Tarnowski Bike Maraton to jedna z 12 imprez kolarskich organizowanych w ciągu jednego sezonu w całej Polsce. W ramach

zawodów rozgrywane są również eliminacje Pucharu Polski w kolarstwie górskim, Mistrzostwa Polski PZKoI i amatorów w Maratonie MTB oraz Mistrzostwa Polski Ciepłowników i Mistrzostwa Gazowników.

Bike Maraton rokrocznie przyciąga setki uczestników i tysiące kibiców. Nie inaczej było w tym roku w Tarnowie. Kolarze rywalizowali na trzech trasach – MINI, o długości 27 kilometrów, MEGA, na dystansie 61 kilometrów oraz GIGA, o długości ponad 80 kilometrów. Wszystkie trasy przebiegały przez część Tarnowa oraz pobliskie miejscowości o wysokich walorach krajobrazowych. Start i metę zlokalizowano na terenie ładowiska Aeroklubu Tarnowskiego przy ulicy Lotniczej.

W ramach tarnowskiego Bike Maratonu odbyły się również wyścigi dla dzieci i konkursy dla publiczności. Najlepsi uczestnicy zawodów puchary, dyplomy oraz nagrody.

Medal Mistrzostw Europy

Cheerleaderki z juniorskiego zespołu „Power Girls” prowadzonego przez Studio Tańca Honorata zdobyły wicemistrzostwo Europy Cheerleaders w kategorii cheer dance junior.

Rozebrane w lipcu w Helsinkach Mistrzostwa Europy Cheerleaderek przyniosły sukces zawodniczkom Studio Tańca Honorata. Zespół z Tarnowa w kategorii juniorskiej zajął w imprezie drugie miejsce ulegając jedynie innemu polskiemu zespołowi - z Garwolina.

W składzie ekipy medalistek znalazły się: **Ewa Bizacha, Aleksandra Klich, Beata Kosarzycka, Kinga Mędała, Paulina Nowak, Ewelina Partyka, Martyna Stanosz, Sylwia Tuszyńska, Joanna Więcek.** Trenerem zespołu i choreografem jest **Honorata Włoch-Kowalczyk.**

Podium Mistrzostw Polski

Zawodniczki Tarnowskiego Klubu Sportowego LOK Tarnów Anna Cholewiak, Kinga Kołodziej i Joanna Misiaszek wywalczyły srebrne medale Mistrzostw Polski Juniorów w strzelectwie. Zawody rozegrane zostały na początku lipca we Wrocławiu.

Tarnowianki wywalczyły srebrne medale w trzech konkurencjach karabinowych: Karabin sportowy 60 leżąc, Karabin sportowy 3 x 20, oraz Karabin pneumatyczny.

To kolejny sukces dziewcząt z TKS LOK. W czerwcu zespół w składzie: Anna Cholewiak, Kinga Kołodziej i Patrycja Kubiształ zdobył drużynowo srebrny medal w konkurencji Karabin Sportowy 3 x 20 w Mistrzostwach Polski Seniorów. Młode tarnowianki przegrały tylko z drużyną WKS Śląsk Wrocław w której składzie startowała dwukrotna mistrzyni olimpijska Renata Mauer-Różańska.

W drugiej konkurencji, Karabinu Sportowego 60 leżąc, dziewczęta z Tarnowa zajęły czwarte miejsce przegrywając miejsce na podium z ekipą „Lidera” Łębork zaledwie jednym punktem. Bardzo dobrze wypadła również w klasyfikacji indywidualnej Kinga Kołodziej, która jako jedyna juniorka walczyła w finale Ksp 3 x 20 zajmując ósme miejsce, natomiast w Karabinie Pneumatycznym zajęła jeszcze lepszą szóstą pozycję.

Remont na stadionie

Na stadionie miejskim Unii Tarnów rozpoczął się generalny remont szatni dla piłkarzy. Jest to pierwszy tak kompleksowy remont szatni od czasu wybudowania obiektu.

Remont potrwa kilka miesięcy. Po jego zakończeniu zawodnicy otrzymają odnowione pomieszczenia przebiegające i natrysków. W ramach prac przewidziano montaż nowych płytek ściennych i podłogowych, nowego oświetlenia, instalacji wodnej oraz drzwi.

Bezpieczne wakacje 2010

Lato na półmetku

Trwają wakacje, a więc także akcja „Lato w mieście – Bezpieczne wakacje 2010”. Program imprez przygotował Urząd Miasta Tarnowa we współpracy ze szkołami, klubami sportowymi, miejskimi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Przez cały sierpień Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji zaprasza uczniów na basen na Górze Świętego Marcina i pływalnie w Mościcach. W każdy poniedziałek, środę, czwartek, piątek na kryty basen przy ulicy Traugutta uczniowie tarnowskich szkół będą mogli za okazaniem legitymacji szkolnej kupić bilet za złotówkę. Tak samo jest w każdy wtorek na pływalni letniej przy alei Tarnowskich. Natomiast w środy bilet za złotówkę można kupić na pływalnię letnią w Mościcach.

W hali przy ulicy Krupniczej odbywać się będą od poniedziałku do piątku zajęcia karate i wspinaczki sportowej. Przeznaczone są one dla grup zorganizowanych, których opiekunowie powinni wcześniej uzgodnić termin w Tarnowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji. Na 28 i 30 sierpnia zaplanowano w hali TOSiR turnieje siatkówki drużyn mieszanych dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.

Zajęcia i zawody dla adeptów wspinaczki sportowej przygotował Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”. Zajęcia odbywać się będą w poniedziałki, środy i piątki od godziny 10.00, a zawody dla dziewcząt i chłopców w trzech kategoriach wiekowych – do lat 12, do lat 15 i powyżej lat 15 – odbędą się w hali „Tarnovii” przy ulicy Bandrowskiego dnia 25 sierpnia.

Na obiektach „Tarnovii”, również w poniedziałki, środy i piątki, będą także mogli ćwiczyć amatorzy tenisa stołowego. Turniej tenisa stołowego zaplanowano na 11 sierpnia.

Turniej piłki nożnej dla uczniów gimnazjum zorganizowany zostanie 20 sierpnia o 9.30 na boisku „Błękitnych”.

Na „wtorki z Iskrą” zaprasza 3, 10, 17 i 24 sierpnia Klub Sportowy „Iskra”. Początek zajęć na stadionie przy ulicy Krzyskiej o godzinie 9.30.

Tygodniowe zajęcia Letniej Akademii Futsalu organizuje od 23 do 28 sierpnia Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „HESED” TARNÓW. Początek zajęć o godzinie 10.00.

„Dni otwartej strzelnicy” organizuje na strzelnicy przy ulicy Krzyskiej w każdy wtorek i czwartek sierpnia od godziny 10.00 Tarnowski Klub Strzelecki LOK.

Pałac Młodzieży przygotował dwie kolejne edycje Wakacyjnej Olimpiady Sportowej, które odbędą się 4 i 11 sierpnia na terenie Stada Ogierów w Klikowej, a w przypadku niesprzyjającej pogody w hali przy ulicy Krupniczej. Ponadto 26 sierpnia odbędą się dwa turnieje piłki ręcznej. Od godziny 9.00 w hali Gimnazjum nr 4 im. Jerzego Brauna rywalizować będą zespoły dziewcząt – uczennic szkół podstawowych, o godzinie 13.00 rozegrany zostanie turniej chłopców. 30 sierpnia w hali Pałacu Mł-

dzieży przy ulicy Gumniskiej odbędą się turnieje koszykówki dziewcząt i chłopców.

Na kortach Tarnowskiego Klubu Tenisowego przy ulicy Romanowicza odbywać się będą zajęcia i turnieje tenisa ziemnego i mini-tenisa. Turniej tenisowy zaplanowano na sobotę, 14 sierpnia, a w razie niepogody zostanie on przeniesiony na dzień następnego.

Na tor kartingowy Speed Race zaprasza 4, 5 i 6 sierpnia od godziny 12.00 Tarnowskie Towarzystwo Sportowo-Kulturalne „K-Team”.

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” organizuje w sali Stowarzyszenia Rodzin Katolickich przy ulicy Marii Dąbrowskiej 41 dwa turnieje szachowe w soboty – 7 i 21 sierpnia.

W zajęciach organizowanych przy współudziale Urzędu Miasta Tarnowa w lipcu wzięło udział ponad 20 tysięcy dzieci i tyle samo skorzysta z zajęć sierpniowych. Przypomnijmy, że w bieżącym roku z miejskiego budżetu na organizację zajęć dla uczniów spędzających wakacje w Tarnowie przeznaczono 380 tysięcy złotych.

Wakacyjne olimpiady

W lipcu odbyły się dwie pierwsze edycje Wakacyjnej Olimpiady Sportowej 2010. Wzięło w nich udział 700 uczniów, w większości uczestników organizowanych w mieście półkolonii.

Uczestnicy półkolonii organizowanych w szkołach podstawowych nr 1, 2, 10, 17, 19, 23 i Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym spotkali się na wakacyjnych olimpiadach. Organizatorem zawodów był

Międzyszkolny Klub Sportowy Pałac Młodzieży w Tarnowie. Uczestnicy wzięli udział w grach i zabawach, konkursach. Na zakończenie zwycięzcy w poszczególnych dyscyplinach i kategoriach wiekowych otrzymali medale.

Kolejne Olimpiady zaplanowane zostały na 4 i 11 sierpnia.

Nowa metoda obrony

19 lipca weszły w życie przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, które dają możliwość kierowania do sądu pozwów zbiorowych.

Po długich oczekiwaniach otrzymujemy skuteczne narzędzie do obrony przed silniejszymi prawnie firmami, dysponującymi dobrze opłacanymi prawnikami. Tym narzędziem jest pozew zbiorowy, od dawna stosowany w innych krajach, u nas dopiero wprowadzany do systemu prawnego.

Institucja pozwu zbiorowego (class action) po raz pierwszy pojawiła się w Stanach Zjednoczonych. Takie przepisy istnieją obecnie w kilkunastu krajach Unii Europejskiej, m.in. w Austrii, Francji, Holandii, Hiszpanii, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Włoszech i Szwecji.

Wprowadzenie instytucji pozwu zbiorowego przyniosło korzyści w innych krajach Unii Europejskiej. Poprawiło się funkcjonowanie rynku poprzez wzrost bezpieczeństwa prawnego konsumenta oraz rozszerzenie zakresu dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

Na pozwы zbiorowe szczególnie narażone mogą być podmioty dostarczające towary powszechnego użytku i usługi masowe, czyli np. deweloperzy, linie lotnicze, biura podróży, telekomy, ubezpieczyciele, banki i firmy farmaceutyczne, a także spółki giełdowe, które nie należycie wywiązywały się z obowiązków notyfikacyjnych. Równie dobrze można go skierować przeciwko osobie prywatnej. Wystarczy, że zbierze się na przykład dziesięć osób z jednego bloku czy osiedla i mogą oni złożyć pozew zbiorowy przeciwko swojemu sąsiadowi, który nie przestrzega zasad ciszy nocnej bądź też nagannie się zachowuje w stosunku do innych osób.

Zgodnie z nowymi rozwiązaniami możliwość złożenia pozwu zbiorowego, będzie miała grupa co najmniej

10 osób – zarówno konsumentów, jak i przedsiębiorców. Nowe przepisy obejmują roszczenia związane z naruszeniem praw konsumentów, szkodą wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz czynami niedozwolonymi, z wyjątkiem dóbr osobistych – np. uszkodzenia ciała czy naruszenia dobrego imienia. W przypadku roszczeń finansowych konieczne jest, aby kwota, której domaga się każdy poszkodowany była taka sama – ujednoclenie może nastąpić także w podgrupach liczących co najmniej dwie osoby. Zatem składając pozew zbiorowy, wszyscy poszkodowani muszą się zgodzić na odszkodowanie w jednakowej wysokości, sąd nie będzie rozróżniał poszkodowanych na mniej lub bardziej stratnych, wszyscy po wygranej sprawie dostaną po tyle samo.

Pozew, w imieniu całej grupy, składa jej reprezentant, którym obok członka grupy może być powiatowy lub miejski rzecznik konsumentów – w odniesieniu do spraw, które leżą w jego kompetencjach. Ponadto konieczne jest ustanowienie pełnomocnika – adwokata lub radcy prawnego, chyba że takie kwalifikacje ma reprezentant. Wynagrodzenie prawnika nie może przekraczać 20 procent kwoty przyznanej przez sąd poszkodowanym.

Koszt złożenia pozwu to 2 procent wartości przedmiotu sporu, jednak nie mniej niż 30 i nie więcej niż 100 000 złotych. Dodatkowe koszty mogą się wiązać z ustanowieniem przez sąd – na wniosek pozwanego przedsiębiorcy – kaucji na poczet kosztów

postępowania sądowego, nie wyższej jednak niż 20 procent wartości sporu. Składający pozew będzie musiał zdeponować wówczas odpowiednią kwotę w gotówce. Warto pamiętać, że koszty postępowania ponosi przegrany, jeśli więc sprawę wygrają konsumenci – kaucja zostanie im zwrócona.

Pozew zbiorowy to niezwykle przydatny instrument, który wyrównuje szanse przeciętnego konsumenta w walce z korporacjami. Do tej pory bowiem osoba poszkodowana musiała samodzielnie dochodzić swoich racji przed sądem. Niestety, szanse wygranej w starciu z dobrze opłacanymi prawnikami były bardzo małe. Instytucja pozwu zbiorowego może to zmienić i szanse te wyrównać.

Warto pamiętać, że sąd w każdym momencie może nakazać polubowne rozwiązanie sprawy, jednakże zanim sprawa trafi na wokandę warto spróbować rozwiązać spór z przedsiębiorcą polubownie. Bezpłatną pomoc w dochodzeniu swoich konsumenckich praw uzyskamy od powiatowych lub miejskich rzeczników konsumentów.

Nie brak jednak negatywnych konsekwencji tego mechanizmu, który w niektórych krajach przekształcił się w instrument nacisku na przedsiębiorców. Pozwy zbiorowe to doskonałe narzędzie do szybkiego i tańszego uzyskania odszkodowania. Z drugiej jednak strony jeśli zostaną nieumiejętnie i niesprawiedliwie użyte, to mogą doprowadzić do upadku niejedną firmę. W USA zdarza się, że pozwy zbiorowe odstraszą poważne zagraniczne inwestycje, hamują badania i rozwój produktów w wielu ważnych obszarach, takich jak technologie medyczne czy farmaceutyczne, a w konsekwencji generują olbrzymie koszty dla amerykańskiej gospodarki.

*Krzysztof Podgórski
Miejski Rzecznik Konsumentów
w Tarnowie*

Ekologiczne dotacje

Dopłaty do kolektorów słonecznych

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uruchomił program dopłat do zakupu i montażu kolektorów słonecznych. Dopłata dla osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych wynosi 45 % wartości zakupu. Więcej szczegółów będzie można uzyskać już wkrótce w siedzibach banków oraz w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa.

Ponad 600 tarnowian przed dwoma laty zgłosiło chęć budowy kolektorów słonecznych do podgrzewania wody w tzw. „Programie szwajcarskim”. Niestety, do dziś projekt ten w Małopolsce nie został uruchomiony. Nie udało się także przeprowadzić dofinansowania mieszkańcom przez magistrat budowy solarów na zasadzie dotacji – na przeszkodzie stanęła tu zmiana przepisów, znowelizowane prawo ochrony środowiska uniemożliwia przekazywanie dotacji na działania proekologiczne.

W ostatnich tygodniach pojawiła się kolejna szansa na realizację prośrodowiskowych inwestycji związanych z ogrzewaniem wody użytkowej w mieszkaniach przy wykorzystaniu energii słonecznej.

Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie podpisał z sześcioma bankami umowy, uruchamiające program dopłat do kredytów bankowych na zakup i montaż kolektorów słonecznych osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym nie podłączonym do sieci ciepłowniczej. Umowę o współpracy podpisały następujące banki: Bank Ochrony Środowiska S.A., Bank Polskiej Spółdzielczości S.A., Gospodarczy Bank Wielkopolski S.A., Krakowski Bank Spółdzielczy, Mazowiecki Bank Regionalny S.A. oraz Warszawski Bank Spółdzielczy.

Poprzez te banki Fundusz proponuje 45% dopłaty do zakupu i montażu kolektorów słonecznych do ogrzewania wody użytkowej. Wszystkie banki zadeklarowały w swojej ofercie gotowe kredyty na kolektory słoneczne w sierpniu.

Dopłaty będą udzielane do kredytów zarówno na zakup i montaż kolektorów słonecznych jak i aparatury niezbędnej do ich prawidłowego funkcjonowania. Inwestorzy

mogą zatem liczyć na dofinansowanie kosztów zakupu kolektora słonecznego, nowego zasobnika wodnego, automatyki, aparatury pomiarowej i instalacji, ciepłomierza oraz montażu zestawu.

O dopłaty mogą starać się osoby fizyczne posiadające prawo do dysponowania jednorodzin-

nym albo wielorodzinnym budynkiem mieszkalnym, któremu służyć mają zakupione kolektory słoneczne, lub wspólnoty mieszkaniowe instalujące kolektory słoneczne na własnych budynkach wielorodzinnych, z wyłączeniem odbiorców ciepłej wody użytkowej lub centralnego ogrzewania z miejskiej sieci ciepłnej. Zainteresowane osoby składają wniosek o dotację Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wraz z wnioskiem o kredyt. Wnioski rozpatrywane są przez bank, który ma zawartą umowę o współpracy z NFOŚiGW. Formularze wniosków będą wkrótce dostępne w placówkach tych banków. Po podpisaniu umowy kredytu i zrealizowaniu przedsięwzięcia, kredytobiorca występuje do Banku o wypłacenie dotacji poprzez złożenie protokołu ostatecznego odbioru przedsięwzięcia oraz innych dokumentów określonych w umowie kredytu. Spłata części kapitału kredytu następuje poprzez przekazanie dotacji przez NFOŚiGW na podstawie wystąpienia

banku potwierdzającego zrealizowanie przedsięwzięcia. Przedsięwzięcie nie może być zakończony przed zawarciem umowy kredytu.

Zamontowanie solarów nie oznacza, że możemy zlikwidować dotychczasowe źródło ogrzewania wody. W naszym klimacie z energii słonecznej możemy korzystać praktycznie przez siedem, osiem miesięcy w ciągu roku, kolektory „nie działają” w nocy, czyli konieczne jest uzupełnianie ciepła w sposób konwencjonalny. Ocenia się, że dla rodziny czteroosobowej zwrot nakładów na instalację kolektorów słonecznych, bez dofinansowania NFOŚiGW, nastąpi po kilkunastu latach.

Korzystając z pomocy oferowanej przez NFOŚiGW nakłady mieszkańca zwrócą się po sześciu-ośmiu, a maksymalnie po 10 latach.

Biorąc pod uwagę, że żywotność kolektorów, w zależności od producenta, wynosi kilkanaście lat, okazuje się, że bez dotacji NFOŚiGW w większości przy-

padków (w zależności od sposobu dotychczasowego ogrzewania wody – gaz, węgiel, energia elektryczna, olej opałowy – oraz ilości zamieszkałych osób) montaż kolektora byłby nieopłacalny, choć nadal korzystny dla środowiska.

Więcej szczegółów na ten temat będzie można uzyskać już wkrótce w siedzibach współpracujących Banków. Pomocą służyć również pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa.

Dotatek ekologiczny współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie

Poradnik Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie

EkoLekcje 2010

W związku z wakacjami, proponujemy EkoLekcje o śmieciach – ale inaczej i może trochę przewrotnie. Czy wiecie Państwo co to jest garbologia? Trudno takie słowo spotkać w słowniku lub encyklopedii. Nie zna go również polska Wikipedia.

LEKCJA 4

Temat: GARBOLOGIA – co to jest?

Garbologia to nie jest nauka o garbach ani o garbowaniu skóry. To poważna dziedzina wiedzy o odpadach i śmieciach, której rozwój zapoczątkował mniej więcej trzydzieści pięć lat temu profesor William Rathje z uniwersytetu stanu Arizona. Termin ten wywodzi się z języka angielskiego i pochodzi od słowa garbage – czyli śmieci. A że jest to nauka zajmująca się archeologią śmieci, mamy do czynienia z „garbologią”.

W. Rathje rozpoczął w 1987 roku projekt badawczy, który miał na celu znalezienie w wykopaliskach informacji dotyczących tego co zawierały wysypiska w USA oraz zbadanie jak śmieci reagują w tamtejszym środowisku. Dziś nauka ta jest głównym źródłem informacji o naturze i modelach zmian współczesnych odpadów a przez to współczesnego społeczeństwa.

W państwach zachodnich gałęzie przemysłu chcące zademonstrować, że odrzuty pochodzące z ich produktów są (lub nie są) ważne w nurcie śmieci, są zapalonymi zwolennikami badań z zakresu garbologii. Podobnie zaczynają myśleć samorządy miejskie, chcące uzyskać informacje o tym, czy niektóre części zbieranych śmieci mają jakąkolwiek wartość i czy jest na nie popyt.

Garbolodzy twierdzą, że grzebiąc w odpadkach, możemy dowiedzieć się znacznie więcej o życiu ludzi, firm, społeczeństw i całych cywilizacji, niż podziwiając muzea, galerie czy ruiny starożytnych budowli.

Śmieci mają znacznie dłuższy żywot niż arcydzieła: to, czego usiłowaliśmy się pozbyć, jest czasem o niebo ważniejsze od tego, co chcieliśmy za wszelką cenę zachować.

W odpadach najczęściej znajdujemy masy

zmarowanej żywności, ubrania, buty, pojedyncze sztuczki, książki i czasopisma. Często też zdarza się, że pod naszymi oknami lądują obierki i resztki żywności, papierki po cukierkach czy batonikach oraz inne drobne śmieci. To co wyrzucamy i gdzie to robimy świadczy o naszej kulturze i przyzwyczajeniach. Często jest też tak, że gdzie widzimy już jakieś dziko wyrastające skupiska śmieci sami dorzucamy tam swoje odpady, tworząc w ten sposób nielegalne hałdy śmieci.

Niestety, polskiej garbologii nie ma lub jest w powiatakach. W Polsce prekursorem tej dziedziny jest Włodzimierz Pessel, młody naukowiec z Uniwersytetu Warszawskiego, który z warszawskich śmietników dosłownie wygrzebuje niezwykle cenną wiedzę o życiu codziennym mieszkańców naszej stolicy i o zachodzących przemianach społecznych. Nic nie jest dla niego bardziej inspirujące niż nasze odpady. Czytelników zainteresowanych zgłębieniem tematu zachęcamy do zapoznania się z publikacjami Włodzimierza Pessela: „Śmieciarze. Antyrecyklingowe studium z antropologii codzienności” i „Antropologia nieczystości. Studia z kultury sanitarnej Warszawy”.

Natomiast w USA nauka ta wchodzi w skład archeologii. Badania w dziedzinie „garbologii” i archeologii często się pokrywają ponieważ skamieniałe lub w inny sposób zmodyfikowane przez czas śmieci są dość często jedyną pozostałością po antycznych populacjach, jaką można znaleźć. O tych, którzy nie pozostawili po sobie

budynków, pism, grobowców, produktów czy wyrobów garncarskich, śmieci i odpady stanowią prawdopodobnie jedyne możliwe źródło informacji. Ponadto antyczne śmieci czasami zawierają informacje w inny sposób niedostępne, jak na przykład pozostałości jedzenia, ślady pyłków lokalnie występującej roślinności i zepsute narzędzia.

Podsumowując temat można stwierdzić, że głównym hasłem nauki o odpadach jest: „Śmieci mówią o nas. Czasem nawet bardzo dużo”. Analizując bowiem zawartość naszego kosza, możemy dowiedzieć się wiele o sobie i gospodarce, o preferencjach rynkowych społeczeństwa konsumpcyjnego oraz o jego kulturze.

Zachęcamy do zastanowienia się nad tym, co i gdzie wyrzucamy, jaki to pozostawi po nas ślad i czego o nas po naszych śmieciach dowiedzą się przyszłe pokolenia.

Nie pozostawiajmy garbologom zbyt dużo materiału badawczego, nie tworzymy dzikich wysypisk, stosujemy recykling, przetwarzajmy, odzyskujemy i unieszkodliwiamy odpady, pozostawiając po nas dobry ślad. Dbajmy o nasze środowisko i otoczenie, zostawmy przyszłym pokoleniom czystą ziemię, wodę i powietrze.

Ochrona przyrody po nowemu

Ostatnia nowelizacja przepisów ustawy o ochronie przyrody, która weszła w życie w lipcu bieżącego roku wprowadza istotne zmiany ważne dla mieszkańców będących posiadaczami nieruchomości z rosnącymi drzewami bądź krzewami.

rośnie drzewo oraz przyczynę i termin zamierzonego usunięcia drzewa. Obecnie wiek drzew, dla których obowiązuje wymóg uzyskania zezwolenia, został podniesiony i wynosi 10 lat. Tak więc jeżeli na naszej działce rośnie drzewo liczące mniej niż 10 lat, to w przypadku konieczności jego usunięcia nie musimy uzyskiwać zezwolenia. Właściciele drzew dostali dwukrotnie więcej czasu na sprawdzenie i przemyślenie, czy posadzone drzewo wzrastając nie będzie powodować znacznych uciążliwości lub wręcz kolizji i sytuacji niebezpiecznych, np. z uwagi na przebieg linii energetycznych, sieci uzbrojenia podziemnego (gaz, prąd, telekomunikacja, woda, ścieki), zbyt bliskie sąsiedztwo obiektów budowlanych czy wreszcie stwarzanie przeszkód, utrudnianie widoczności lub generowanie zagrożenia powodziowego. W przypadku drzewa starszego niż dziesięcioletnie należy zwrócić się do Urzędu Miasta Tarnowa o zezwolenie, podając do wniosku dane, o których pisaliśmy wyżej oraz dodatkowo, zgodnie z nowymi przepisami, załączając rysunek lub mapę określającą usytuowanie drzewa w stosunku do granic nieruchomości oraz obiektów budowlanych.

Inna zmiana upoważnia regionalnego dyrektora ochrony środowiska do kontrolowania zarówno jednostek organizacyjnych, jak i osób fizycznych w zakresie stosowania przepisów o ochronie przyrody w trakcie gospodarczego wykorzystywania zasobów i składników środowiska naturalnego.

Z nowych przepisów wynika również, iż zabiegi dokonywane w obrębie korony drzewa mogą obejmować tylko usuwanie gałęzi obumarłych, nadłamanych lub wchodzących w kolizje z obiektami budowlanymi lub urządzeniami technicznymi. Natomiast kształtowanie korony można wykonywać na drzewach w wieku do 10 lat. Uwarunkowań dotyczących cięć pielęgnacyjnych nie było w dotychczasowych zapisach ustawy, co oznacza, iż wymogi w tym zakresie zostały istotnie zaostrzone.

Złagodzone zostały wymogi uzyskiwania zezwoleń na usuwanie zieleni. Dotychczas chcąc wyciąć drzewo starsze niż pięcioletnie, za wyjątkiem drzew owocowych czy rosnących na plantacjach, właściciel posesji był zobowiązany do uzyskania zezwolenia prezydenta miasta, składając wniosek określający nazwę gatunku i obwód drzewa lub powierzchnię krzewu, tytuł prawny władania nieruchomością, przeznaczenie terenu, na którym

Kolejna ze zmian polega na wprowadzeniu wymogu uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska zezwolenia na usuwanie drzew rosnących w obrębie pasa drogowego drogi publicznej. Z pewnością w tym przypadku postępowanie administracyjne ulegnie znacznemu wydłużeniu - regionalny dyrektor ma 30 dni na zajęcie stanowiska.

Tarnowski projekt najlepszy

Jest pozytywna opinia, będzie centrum?

Spośród kilkunastu projektów z naszego województwa mających promować rozwiązania systemu gospodarki odpadami, marszałek województwa uznał za najlepszy projekt przygotowany przez Zakład Składowania Odpadów Komunalnych i Urząd Miasta Tarnowa „Centrum edukacyjno-demonstracyjne selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i poużytkowych”.

Tak może wyglądać centrum dydaktyczne

Marszałek województwa przesłał swoją rekomendację do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, umożliwiając pozyskanie dotacji na utworzenie ośrodka. Centrum, które ma powstać na terenie ZSOK, ułatwiłoby osiągnięcie poprawy stanu środowiska poprzez zwiększenie ilości surowców wtórnych pozyskiwanych z odpadów i jednocześnie zmniejszyłoby ilość odpadów kierowanych do składowania.

Ciąg dalszy na stronie 18.

Tarnowskie pomniki przyrody (III)

Dąb błotny i platan klonolistny

Wśród pomników przyrody w Tarnowie na uwagę zasługują dąb błotny rosnący w Tarnowie-Mościcach oraz platan klonolistny znajdujący się przy ul. Mickiewicza w Tarnowie.

Dąb błotny o obwodzie 235 centymetrów rośnie na posesji u zbiegu ulic Białych

Klonów i Głogowej. Gatunek ten pochodzi z Ameryki Północnej, a do Europy sprowadzony został w XVIII wieku. Posiada liście podobne do dębu czerwonego. Jego charakterystyczną cechą jest duża liczba suchych gałązek w dolnej części korony, które utrzymują się przez szereg lat. Dąb ten i rosnący obok dąb szypułkowy posadzone zostały w latach 1927-30 wraz z innymi drzewami parku w Mościcach, jako zieleń osiedlowa towarzysząca Państwowej Fabryce Związków Azotowych. Został on ustanowiony pomnikiem przyrody w 2005 roku.

Platan klonolistny rosnący przed budynkiem szkoły przy ulicy Mickiewicza 16, w obwodzie ma 313 centymetrów. Został ustanowiony pomnikiem przyrody w 2004 roku. Korowina platanów w naturalny sposób łuszczy się cienkimi, dużymi płatami odsłaniając jasne połączenie młodej korowiny, dzięki czemu pień staje się „łaciaty”. Jasna barwa całego pnia tego platanu świadczy o tym, że drzewo pozbyło się w większości starej korowiny.

Jest pozytywna opinia, będzie centrum?

Ciąg dalszy ze strony 17

Działania Centrum pomogłyby zaszczerpić wśród mieszkańców Tarnowa i okolicznych gmin przekonanie o korzyściach płynących dla nich samych z dbałości o środowisko, przejawiającej się we właściwie prowadzonym gospodarowaniu odpadami tam gdzie one powstają, czyli już w mieszkaniu, biurze, sklepie. Zadaniem Centrum będzie przekazanie społeczności lokalnej wiedzy ekologicznej, przygotowywanie i dystrybucja materiałów dydaktycznych, podnoszenie świadomości ekologicznej poprzez organizowanie szkoleń, prelekcji, prezentacji multimedialnych, połączonych z praktycznym poznaniem funkcjonowania ZSOK (Zakład Zagospodarowania Odpadów, kompostownia,

biogazownia z generatorem energii elektrycznej, wreszcie sektory składowiska, a także azyl dla bezdomnych zwierząt).

szansę pozyskać blisko 2 miliony złotych dotacji na zorganizowanie Centrum. Zaplanowano, że Centrum będzie obejmować

Ścieżka edukacyjna ułatwi przekazywanie informacji ekologicznych

m.in.: budynek dydaktyczny z wyposażeniem, salę multimedialną, stanowiska postojowe dla samochodów osobowych i autobusów, wiaty otwarte, stanowiska przyjmowania różnego rodzaju posegregowanych odpadów, bezpieczną ścieżkę dydaktyczną poprowadzoną przez teren ZSOK, tablice informacyjne, zdjęcia, banery edukacyjno-poznawcze.

Po zaakceptowaniu wniosku o dotację przez NFOŚiGW, Tarnów ma szansę na odgrzywanie roli lidera gospodarki odpadami nie tylko w regionie, ale też w całej Małopolsce.

Działanie Centrum będzie uzupełnione o profesjonalny punkt selektywnej zbiórki odpadów. Dzięki rekomendacji Tarnów ma

**Przekazanie
Flagi Honorowej
Rady Europy
26 czerwca 2010**

PREZYDENT MIASTA TARNOWA
POLSKIE STRONNICTWO LUDOWE
STAROSTA POWIATU TARNOWSKIEGO
TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ MUZEUM
W. WITOSA W WIERZCHOSŁAWICACH

ZAPRASZAJĄ NA TARNOWSKIE OBCHODY

90. ROCZNICY BITWY WARSZAWSKIEJ

- C U D U N A D W I S Ł Ą -

PROGRAM:

GODZ. 11.00

- UROCZYSTOŚĆ PRZY POMNIKU WINCENTEGO WITOSA W TARNOWIE
- koncert Orkiestry Zakładów Azotowych
- wystąpienia okolicznościowe
- przemarsz do Bazyliki Katedralnej

GODZ. 12.00

- MSZA ŚW. ZA OJCZYZNĘ W BAZYLICE KATEDRALNEJ

GODZ. 13.00

- PRZEMARSZ POD GRÓB NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA

GODZ. 13.15

- UROCZYSTOŚCI PRZY GROBIE NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA
- odegranie hymnu państwowego
- wystąpienia okolicznościowe
- Apel Pamięci
- salwa honorowa kompanii policji
- złożenie wieńców i wiązanek
- odprowadzenie pocztów sztandarowych
- wiązanka pieśni w wykonaniu orkiestry Zakładów Azotowych w Tarnowie - Mościcach S.A.

**15 SIERPANIA
1920-2010**

*Cud Wisły poprzedził cud Jedności.
Bez drugiego nie byłoby pierwszego.*

/-/ Wincenty Witos - 1920 r.